ZĽ:

מענית ט. גיטין 5. בועות מט:], ג) [לקמן

לד.ן, ד) ולעיל סט. וש"נן, ה) [לקמן לד:], ו) [שמות יב], ו) [במדבר כח],

ק) ועיין רש"חן, ע) וזבחים

תורה אור השלם

ו ְואֶל בְּנֵי יִשְׂרְאֵל הְדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ בִּי יָקַלֵּל אֱלֹהָיו וְנָשְׂא

וְנֶבֶרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִּוֹא וְנַבְרְתָה בִּי קְרְבֵּן יְיִ לֹא הַקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חָטְאוֹ הַקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חָטְאוֹ

במדבר ט יג במדבר ט יג זַ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרְאֵל.

לאמר אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא לְנָפָשׁ אוֹ בְדֶרֶךְּ

רחקה לכם או לדרתיכם

ַוְיִנְשָׂה פָּסַח לַיְיָ: וְעָשָׂה פָּסַח לַיְיָ: במדבר ט י

4. וכמו השחר עלה

ַנְיָאִיצוּ הַמֶּלְאָבִים בְּלוֹט וַיְאִיצוּ הַמֵּלְאָבִים בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת אִשְׁתָּךְ וְאָת שְׁתֵי בְנֹתֶיךְ

הַנִּמְצָאת פֶּן תִּסְפָּה בַּעַוּן הָעִיר: בראשית יט טו 5. הַשָּׁמֵשׁ יָצָא עַל

ָּהָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צִעַרָה:

ישָא הָאִישׁ הַהוא:

אבגמיי פ״ה מהל׳ ק"פ הלכה ב: מדה מיי׳ שם הלי ח:

רבינו חננאל

דומר חוזאו יוווא מחוזאו ישא מן המברך את השם דברי ר' יהודה. ר' נתן . מרר ומדל ווו׳ הלרו חייב. שגג בזה ובזה דברי הכל פטור. הזיד בראשון ושגג בשני, לרבי ולרבי נתז דמחייבי בראשוז. כרת מון המחייבי בו אשון, כחונ חייב כרת. לר׳ חנניה בן עקביא דסבר שני תקנתא דראשון הוא, כיון דשגג בשני פטור הוא. שגג בשני פטוז הוא. שגג בראשון והזיד בשני לר׳ חייב, לר׳ נתן דסבר שני תשלומיז דראשוז הוא וכל . הזקוק לראשון זקוק לשני, כיון ששגג בראשון פטור. וכל שכן לר׳ חנניה בן עקביא דסבר שני תקנתא

דראשון הוא. מתני' איזו היא דרך רחוקה מן המודעית ולחוץ וכמדתה לכל רוח כו'. פי שיהיה שם כחצי היום. אמר עולא מן המודעית . לירושלים חמשה עשר מיל. סבר לה כר' יוחנן, אדם בינוני ביום. חמשה מילין מעלות השחר וטד הנץ החמה, וחמשה מילין משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים. פשו שלשיח לפלגיה דיומא, וחמשה עשר מפלגיה דיומא עד לאורתא, וקימא לן כל מצות התמיד מכי ינטו צללי ערב והפסח אחריו. האי גברא למעבד פסח הא גבוא לפנב. כסור בחצות, כיון דאיבעי סגויי לא מתעייל ליה עד דאיכא שמשא פטור, כי אחר ריאה השמש אינו שוחט איזו היא דרך רחוקה כל שאינו יכול ליכנס בשעת שחיטה. [גופא אמר עולא איזו היא דרך רחוקה כל שאין יכול ליכנס בשעת שאין יכול ליכנס בשנת שחיטה. ורב יהודה אמר כל שאין יכול ליכנס בשעת אכילה]. ואקשינן עליה והא טמא שרץ דטביל דכיון דערבא שמשא יכול . ליכנס ולאכול. ואת אמרת על טמא שרץ. ושנינז שאני טמא שרץ דרחמנא דחייה מפני שהוא כטמא נפש שחל שביעי שלו להיות רערר הפסח וכחיר ולא ההוא. ביום ההוא לא יכלו הוות, ביום ההוא לא יכלו הא למחר יכולין, ואפי׳ הכי אמר רחמנא לידחו. ואקשינן תוב לעולא איני . רכל מי שאינו יכול ליכנס בשעת שחיטה אין שוחטין עליו, והא טמא שרץ שאינו יכול ליכנס בעזרה בשעת שחיטה, ואמרת אתה שוחטין וזורקין על טמא שרץ. ושנינן רו

עולא למעמיה. תימה מנא ליה לעולא דלא הוי שעת שחיטה מתחילת שקיעה דדם נפסל בשקיעת החמה דריש שוליה מביום הקריבו את זבחו והא קיימא לן בפ' שני דמגילה (דף כ:) דעד לאת הכוכבים יממא הוא: רב יהודה אמר כל שאינו יבול

ליכנם בשעת אכילה. תימה דלרנ יהודה מן המודיעים לא יכול ליכנס בחלי היום וכל הלילה ולעולה בשעת שחיטה א דניחזי אנן ב ויש לומר דאיסתתום דרכים כדאמרינן בר"ה (דף כג:) ועוד דאליבא דר"ע קיימי׳ דאית ליהי תחומין דאורייתא ולרב יהודה יכול ליכנס מן המודיעים עד סמוך לתחום בתחלת הלילה וליכא בינייהו השתח כולי החי וכן משמע בירושלמי: וקאמרת שוחטין וזורקין על ממא שרץ. לאלומיה פירכי׳ הוא דקאמר הכי ואפי׳ סבר אין שוחטין הוה מצי למיפרך מטבול יום דלכולי עלמא שוחטין וזורקין עליו אע״פ שחינו יכול ליכנס בשעת שחיטה: ' רחוקה למהור כו'. דתלייה בעשיה דכתיב ובדרך לא היה וחדל לעשות כו׳ ג ואע"ג דבההוא קרא גופיה כתיב טומאה והאיש אשר הוא טהור אזלינן בתר אכילה מדחייב טמא שרץ דכתיב טמא נפש ולא כתיב טמא שרץ:

קסבר 6 מגדף היינו מברך השם וכתיב חמאו ישא מאי עביד ליה כראמרן הלכך

ולחוץ אמר ליה רבי יוסי לפיכך נקוד על יה' לומר לא מפני שרחוק וראי אלא מאיסקופת העזרה ולחוץ: גמ' אמר עולא המן המודיעים לירושלים חמשה עשר מילין הויא סבר לה כי הא דאמר מרבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן כמה מהלך אדם ביום עשרה פרסאות מעלות השחר ועד הנץ החמה חמשת מילין משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים חמשת מילין פשו לה תלתין חמיסר מצפרא לפלגא דיומא וחמיסר מפלגא דיומא לאורתא עולא למעמיה דאמר עולא אי זה הוא דרך רחוקה כל שאין יכול ליכנם בשעת שחימה אמר מר מעלות השחר עד הנץ החמה חמשת מילין מנא לן דכתיב וכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים וגו' וכתיב ⁵השמש יצא על הארץ ⁴וכמו . ולום בא צוערה ואמר רבי חגינא לדידי חזי לי ההוא אתרא והויא חמשה מילין גופא אמר עולא איזה הוא דרך רחוקה כל שאין יכול ליכנם בשעת שחיםה ורב יהודה אמר כל שאין יכול ליכנם בשעת אכילה אמר ליה רבה לעולא לדידך קשיא ולרב יהודה קשיא °לדידך קשיא דאמר כל שאין יכול ליכנס בשעת שחיטה והא ממא שרץ דאין יכול ליכנם בשעת שחימה וקאמרת שוחמין וזורקין על ממא שרץ ולרב יהודה קשיא דאמר כל שאין יכול ליכנם בשעת אכילה והא ממא שרץ דיכול ליכנם בשעת אכילה וקאמר מאין שוחמין וזורקין על ממא שרץ אמר ליה לא לדידי קשיא ולא לרב יהודה קשיא לדידי ל"ק מדרך רחוקה למהור מואין דרך רחוקה לממא

במברך את השם יונשא חמאו וגמר האי חמאו דהכא מחמאו דהתם מה להלן כרת אף כאן נמי כרת ור' נתן סבר יוחדל לעשות הפסח ונכרתה דהאי כי ילשון דהא הוא וה"ק רחמנא דהא קרבן ה' לא הקריב במועדו בראשון האי חמאו ישא מאי עביד ליה קסבר מגדף לאו היינו מברך את השם וגמר האי חמאו דהתם מהאי חמאו דהכא מה הכא כרת אף התם כרת ור' חנניא בן עהביא סבר וחדל לעשות הפסח ונכרתה אי קרבן ה' לא הקריב במועדו בשני והאי אהזיד בזה ובזה דברי הכל חייב שגג בזה ובזה דברי הכל פמור הזיד בראשון ושגג בשני לרבי ולר' נתן ימחייבי לרבי חנניא בן עקביא פמור שגג בראשון והזיד בשני ילרבי חייב לר' נתן ולר' חנניא בן עקביא פמור: כותני האיז היא דרך רחוקה מן המודיעים ולחוץ וכמדתה לכל רוח דברי רבי עקיבא ר"א אומר מאיסקופת העזרה

אחריתי היא אלא כרת דקמא תלא ביה ונכרת במזיד דראשון אם קרבן ה׳ לא יקריב בשני: כדאמרן. לאגמורי כרת למברך: דברי הכל חייב. חד כרת: לר' ור' נחן חייב. דלא סבירא להו דשני תקנתה דרחשון: שגג ברחשון והזיד בשני לר' חייב. דחית ליה כרת בשני באנפי נפשיה: לר׳ נתן ור' חננית פטור. דהת לח כתיב כרת אלא אראשון והרי שגג בו: בותבר' מודיעים. שם העיר: נקוד על ה'. שברחוקה וכל ניקוד למעט הדבר בא דמשמע סמיוה להא תיבה מהכח: גבו׳ המשה עשר מילין. מדקרי ליה תנא דידן דרך רחוקה לגבי פסח וסבירא ליה לעולא דרך רחוקה כל שאינו יכול ליכנס בשעת שחיטה כל שעת שחיטה מהלך ואינו מגיע ושעת שחיטה מחלות היום ואילך דבין הערבים כתיב ביהי כתמידי ותמיד אע"פ שנשחט בשש ומחלה זמנו °מן התורה מתחלת שבע ואילך שמתחלת החמה להתעקם כלפי מערב קלת ומשחרי כותלי דהכי אמרינן ביומא בפ׳ שלישי (דף כח:) ללותיה דאברהם מכי משחרי כותלי והיינו מחלות היום ולהלו . ופרכינן עלה מהא דתנן תמיד נשחט בשם ומחלה ומשני שאני כותלי בית המקדש דלא מכווני רחבים מתחתיהן ולא משחרי בעיקום פורתא עד חלי שבע ומיהו זמן שחיטה מתחלת שבע ואילך ונמשך עד שמשקע החמה ומשמשקע החמה לא דדם נפסל בשקיעת החמה באיזהו מקומן (זבחים דף נו.) ומחלות ועד שקיעת החמה מהלך חמשה עשר מילין כי הא דר׳

יוחנן: סבר לה. עולא: כמה מהלך

אדם. בינוני וביום בינוני דתקופת

קסבר מגדף. דכתיב ביה כרת היינו מברך את השם וכיון דיש

כרת במברך את השם יליף האי מיניה נשיאות חטא נשיאות חטא

לגזירה שוה: ורבי נסן. מוקי ליה להאי כי בלשון דהא וקאי

אדלעיל מיניה למיתב טעמא למילתיה ונכרת בראשון משום דהא

קרבן ה' לא הקריב במועדו בראשון:

לאו היינו מברך את השם. אלא

מזמר ומשורר לע"ז דאיכא דסבירא

ליה הכי בכריתות (דף ז:) ולית לן

כרת במברך אי לאו מהכא גמירי

לה: ורבי הנניא. נמי דריש האי כי

לשון אי כר׳ אלא קסבר לאו מילתא

גליון הש"ם

גם' לדידך קשיא. כעין זה עירובין דף מט ע"ב. יומא דף מו ע"א. ב"ב דף קכל ע"ב: שם ואין דרך רחוקה לממא. עי׳ לעיל פ ע"א תוס' ד"ה משלחין: רש"ר ד"ה חמשה עשר כו' מה"ת מתחלת שבעה. עיין לעיל נח ע"א רש"י ב"ה אלא:

מוסף רש"י

דהאי כי לשון דהא הוא. שנותן טעס לדכר (ר"ה ג.) כלומר ליתן טעס ליישב דבר שלמעלה הימנו (גיטין צ.). אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ. מין שוחטין וזורקין מת הפסח על יחיד טמא שרץ, ינדחה לפסח שני, ואף על גב דיכול לטבול ולחכול לערב, דחיכת מ"ד דס"ל הכי (זבחים כב: ועי' לעיל סט. בארוכה).

מוסף תוספות

. א. והלא רב יהודה וכו מאריך השיעור כפלים . מעולא... וזהו דבר תימא לירושלים יכול לילך אדם בינוני עד שעת שחיטה ומר סבר לא יוכל אדם להלוך אם לא ניתן לו שהות גדול כפלים. מוס׳

ניסו ותשרי שהימים והלילות שויו: עשרה פרסאות. ארבעים מילין: מעלות השחר עד הנץ החמה חמשה מיל. כך שהיית החמה לנאת בעוביו של רקיע וכנגדה שוהה בשקיעתה ליכנס דהיינו משקיעתה ועד לאת הכוכבים: פשו הלחין. מהנלה ועד שקיעתה: לאורחא. לשקיעת החמה דשוב אין זמן שחיטה דדם קדשים נפסל בשקיעת החמה כדאמרינן באיזהו מקומן בשחיטת קדשים [ני.]: בשעם אכילה. כל שעת אכילה שרחוק מחצות היום כל כך שאינו יכול ליכנס כל הלילה. אכילת הפסח כל הלילה ורבנן עבוד 🌣 הרחקה ואמור עד חצות לר"ע ולר"א דאורייחא עד חלות בפרק בתרא (דף קכ:) ובברכות בפ"ק (דף ט.): ולרב יהודה קשיא. דאמר כל שאינו יכול ליכנס בשעת אכילה הוא
דפטור הא איחזי למיכל לאורתא חייב: והא טמא שרץ כו'. ופלוגמייהו בפ" האשה (לעיל דף 3:): לדידי לא קשיא. דאף על גב דדרך רחוקה פטרנא להאי דחזי לאורתא ומיחייבנא ליה גבי טמא שרץ היינו טעמא דדרך רחוקה חלא רחמנא פטורא דטהור והיינו דרך רחוקה שאין יכול ליכוס בשעת שחיטה דגבי עשייה כתיב ואף על גב דיכול ליכוס בשעת אכילה רחמנא פטריה אבל לטמא לא תלה רחמנא פטורא דידיה בדרך רחוקה אלא בטומאה וטעמא דטומאה משום אכילה היא ולאו משום עשיה דהא יכול לשלח קרבנותיו ועוד מדכתב טמא נפש ולא כתב בעל קרי או טמא שרץ שמעינן מיניה לא פטריה אלא בטומאה אריכתא דלא חזי לאורמא:

הות הוא ברוך, אבל הטמא לא תלאו הכתוב ברחיקות מקום אבל בטומאה וטהרה, ובשעת אכילה טמא מתניתין מן המודיעים ולחוץ. ש0. ג. הילכך תלינן רחוקה כל שאינו יכול ליכנס בשעת שחיטה אבל בטומאה אזלינן בתר שרבר טבל טהור הוא כי הנה בא שמשו. ופרישנא דמעלות השחר עד הנץ החמה חמשה מילין מדכתיב וכמו השחר עלה ויאיצו וגר׳ וכתיב השמש יצא על הארץ וגר׳ ואמר ר׳ חנינא אני ראיתי אותו מקום והוי מסדום לצוער חמשה מילין. ירושלמי מאילת השחר עד שיעלה עמוד השחר ארבעה מילין שנאמר וכמו השחר עלה, מדהוה ליה למכתב כמו השחר עלה וכתב וכמו, מלה דדמיא לחברתה.